

118/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet

a létesítményi tűzoltóságokra vonatkozó részletes szabályokról

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. §-a (1) bekezdésének *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A létesítményi tűzoltóság feladata

- 1. §** (1) A létesítményi tűzoltóság tűz megelőzési tevékenysége során
- a*) figyelemmel kíséri és segíti a létesítmény területén a tűzvédelmi jogszabályokban, kötelezően alkalmazandó szabványokban és hatósági előírásokban foglaltak érvényesülését, különös tekintettel a tűzoltás alapvető feltételeit biztosító szabályokra;
 - b*) jelzi a tűzvédelmi szabálytalanságokat a létesítmény vezetőjének;
 - c*) közreműködik a munkavállalók tűzvédelmi felkészítésében, a tűzoltó eszközök és felszerelések használatának ismertetésében;
 - d*) ellátja az alkalmoszerű tűzveszélyes munkák végzésénél a tűzoltói felügyeletet.
- (2) A létesítményi tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenysége érdekében:
- a*) munkaidőben gondoskodik a készenléti szolgálat ellátásáról;
 - b*) munkaidőn kívül a létesítmény vezetője által meghatározottak szerint ügyeleti szolgálatot tart;
 - c*) gondoskodik a tűzoltás előfeltételeinek biztosításáról;
 - d*) külön jogszabály szerint elkészíti a működési területén lévő létesítményekre a Tűzoltási Tervet, azt egyeztetni a működési terület szerinti hivatásos önkormányzati, illetőleg önkéntes tűzoltósággal, és jóváhagyásra megküldi a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságnak, fővárosban a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokságnak;
 - e*) külön jogszabályban foglaltak szerint tűzoltási és műszaki mentési feladatokat lát el;
 - f*) a hivatásos önkormányzati vagy az önkéntes tűzoltóság esemény helyszínén lévő tűzoltás vezetőjének igénye esetén kivonul a működési területén kívül keletkezett tűz oltására, illetve más mentési tevékenység végzésére.
- (3) A létesítményi tűzoltóság - külön jogszabályban meghatározottak szerint - a tűzvizsgálat érdekében:
- a*) haladéktalanul tájékoztatja az illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltóságot, az általa eloltott, illetőleg a más által eloltott és hozzá bejelentett tüzesetről;
 - b*) a hivatásos önkormányzati tűzoltóság kérésére gondoskodik a tüzeset helyszínének őrzéséről.
- (4) A létesítményi tűzoltóság gondoskodik szakfelszereléseinek és egyéni védőeszközeinek karbantartásáról.
- (5) A létesítményi tűzoltóság jogszabályban meghatározottak szerint - a fenntartója engedélyével - tűzvédelmi szolgáltatást végezhet.
- (6) A létesítményi tűzoltóság fenntartója és a működési terület szerinti önkéntes vagy hivatásos önkormányzati tűzoltóság parancsnoka - ha az nem veszélyezteti a létesítményi tűzoltóság elsődleges beavatkozási feladatainak ellátását - külön megállapodást köthet a létesítményi tűzoltóság működési területén kívül keletkezett tűz oltására és műszaki mentésre. A költségek megtérítésének módját a megállapodásban kell rögzíteni.
- (7) A (6) bekezdés szerinti megállapodás megkötése nem érinti a létesítményi tűzoltóság 1. § (2) bekezdés *f*) pontjában foglalt kötelezettségét.
- (8)

A létesítményi tűzoltóság működése

- 2. §** (1) A létesítményben a tűzszakasz alapterülete és számított tűzterhelése alapján legalább a *mellékletben* meghatározott legkisebb készenléti létszámú létesítményi tűzoltóságnak kell működnie.
- (2) Több tűzszakasz esetén a létesítménynek azon tűzszakaszát, illetve szabadterét kell figyelembe venni, amelynek alapterülete és számított tűzterhelése alapján a rendelet melléklete szerint meghatározandó létesítményi tűzoltóság készenléti létszáma a legmagasabb.

(3) A létesítményi tűzoltóságot úgy kell megszervezni és felszerelni, hogy képes legyen a létesítményben keletkezett tűz oltását önállóan megkezdeni, illetőleg - a Riasztási és Segítségnyújtási Terv szerint igénybe vehető hivatásos önkormányzati és önkéntes tűzoltóságokkal együttesen - a létesítményben várható legnagyobb veszélyhelyzetet is megszüntetni. Az ehhez szükséges létszámot, gépjárműveket, felszereléseket, oltó- és mentesítő anyagokat, valamint a szükséges tartalékokat a létesítményi tűzoltóság fenntartója köteles készenlétben tartani. A szükséges létszám és felszerelés megállapításánál a létesítmény védelmét szolgáló beépített tűzoltó technikai eszközök, valamint a létesítmény azonnal igénybe vehető kárelhárító szerveinek felszerelése figyelembe vehető. Ha a létesítményben többféle, eltérő felszerelést és anyagokat igénylő veszélyhelyzet is lehetséges, akkor a létesítmény tűzoltóságának valamennyi veszélyhelyzet elhárítására fel kell készülnie.

(4) A létesítményi tűzoltóság működési területe a fenntartására kötelezett szervezet létesítményének területe, illetőleg azon más létesítmények területe, amelyekre a szerződésben működési kötelezettséget vállal.

(5) Amennyiben a létesítmény területén több olyan magánszemély, jogi személy, magán- és jogi személy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezete (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet) működik, amelyek külön-külön is létesítményi tűzoltóság fenntartására lennének kötelesek, úgy a valamennyiük védelmére alkalmas létesítményi tűzoltóságot közösen is létrehozhatják és fenntarthatják. Ebben az esetben a gazdálkodó szervezetek a működtetéssel kapcsolatos költségeket megállapodásuk szerint, ennek hiányában az önálló védekezésükhöz szükséges létszám arányában viselik.

(6) Abban a létesítményben, amelynek tűzszakaszát bérbe adják, az (1)-(5) bekezdésekben előírtak betartására a bérbe adó kötelezett. E köteletség teljesítését - írásbeli megállapodás alapján - a bérbeadótól a bérlő átvállalhatja.

(7) A gazdálkodó szervezetek a létesítményi tűzoltóság feladatainak ellátására más létesítményi vagy önkéntes tűzoltósággal - a (8) bekezdésben foglaltak esetén kizárólag főfoglalkozású létesítményi tűzoltósággal - megállapodhatnak az 1. §-ban meghatározott feladatok ellátására, ha a tűzoltóság állandó ügyelettel, továbbá a feladat ellátásához szükséges létszámú készenléti szolgálattal és felszereléssel rendelkezik.

(8) Főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságot kell működtetni:

a) az atomerőműben;

b) az (1) bekezdés hatálya alá tartozó, külön jogszabály alapján felső vagy alsó küszöbértékűnek minősülő veszélyes üzemben, ha a biztonsági jelentésben vagy a biztonsági elemzésben feltárt kockázat, illetve dominóhatás miatt az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság határozatában előírja.

c)

(9) Főfoglalkozású tűzoltóságnak kell tekinteni azt a kizárólag főfoglalkozású tűzoltókból vagy vegyesen főfoglalkozású és alkalmoszerűen igénybe vehető tűzoltókból álló létesítményi tűzoltóságot, amelyben mindenkor legalább négy főfoglalkozású, az előírt alkalmassági és képesítési követelményeknek megfelelő tűzoltó lát el készenléti szolgálatot.

(10) A létesítményi tűzoltóság tényleges létszámára, gépjárműveire, felszerelésére, oltó- és mentesítő anyagra, valamint tartalékaira vonatkozó követelményeket az illetékes első fokú tűzvédelmi hatóság állapítja meg a létesítményi tűzoltóság fenntartására kötelezett meghallgatása után azzal, hogy a létesítményi tűzoltóság tényleges létszámán belül a legkisebb készenléti létszám négy főnél kevesebb nem lehet.

(11) Az első fokú tűzvédelmi hatóság az (1) bekezdés követelményei alól kérelemre felmentést adhat, ha a tárolt anyagok környezetre gyakorolt veszélyessége a létesítményi tűzoltóság működtetését nem teszi szükségessé.

(12) A (11) bekezdés szerinti felmentés nem adható

a) a (8) bekezdés a) pontja esetén;

b) a létesítmény érintett tűzszakaszaiban a számított tűzterhelés túlnyomó részt

ba) robbanóanyagok és készítmények,

bb) oxidáló anyagok és készítmények,

bc) fokozottan tűzveszélyes anyagok és készítmények jelenlétéből adódik, és a létesítmény területén bekövetkező esemény közvetlenül veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot, és az elsődleges működési terület szerinti hivatásos önkormányzati vagy önkéntes tűzoltóság számított vonulási ideje több mint tíz perc.

(13) Nem kötelező működtetni létesítményi tűzoltóságot

a) a külön jogszabály szerint közösségi épületnek minősülő létesítmény és a lakóépületek védelmére,

b) éghető folyadékok és olvadékok tároló telepein, ha a telepen lévő valamennyi földfeletti álló, hengeres, merevtetés vagy úszótetés acéltartályt a külön jogszabály szerinti stabil habbal oltó berendezés védi,

c) abban a létesítményben, ahol valamennyi, e rendelet melléklete szerint létesítményi tűzoltóság fenntartását indokoltá tevő tűzszakasz teljes területét automatikus oltóberendezés védi.

3. § (1) A létesítményi tűzoltóságnak munkaidőben a riasztástól számított öt percen belül (a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságnak két percen belül) meg kell kezdenie a kivonulást, és tíz percen belül ki kell érkeznie a tüzeset, illetőleg a műszaki mentés helyszínére.

(2) A létesítményi tűzoltóság feladatainak ellátására megállapodás csak akkor köthető, ha az arra vállalkozó szervezet a 3. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket saját feladatainak zavartalan ellátása mellett tudja teljesíteni.

(3) A létesítményi tűzoltói feladatok ellátására kötött megállapodás felmondása, illetőleg a közösen működtetett tűzoltóság megszűnése esetén a gazdálkodó szerv köteles haladéktalanul gondoskodni az 1. §-ban meghatározott feladatok ellátásáról.

4. § (1) A készenléti szolgálatot ellátó létesítményi tűzoltó helyi adó megfizetése alóli mentesítését a létesítményi tűzoltóság fenntartója köteles kezdeményezni.

(2) A készenléti szolgálatot ellátó tűzoltó polgári védelmi kötelezettség alóli mentességét a létesítményi tűzoltóság fenntartója köteles a lakóhely szerint illetékes polgármesternek bejelenteni.

(3) Amennyiben a létesítményi tűzoltó a továbbiakban nem lát el készenléti szolgálatot, a fenntartó köteles haladéktalanul bejelenteni az illetékes önkormányzati szervnél, ha a tűzoltó részére e szerv kedvezményt biztosított.

A létesítményi tűzoltóság tagjai és szervezete

5. § (1) Létesítményi tűzoltó az a munkavállaló lehet, aki a foglalkozás-egészségügyi szolgálat vizsgálata alapján egészségileg alkalmas a tűzoltói feladatok ellátására, és a beosztásához szükséges tűzoltó szakmai ismeretekkel rendelkezik. Főfoglalkozású létesítményi tűzoltó csak az lehet, aki a hivatásos tűzoltókra előírt szakmai képesítési és egészségügyi követelményeknek megfelel.

(2) A létesítményi tűzoltók éves egészségügyi alkalmassági felülvizsgálatáról és annak költségfedezetéről a létesítményi tűzoltóság fenntartója köteles gondoskodni.

(3) A létesítményi tűzoltóságnál a 18 évesnél fiatalabb munkavállalókból ifjúsági tűzoltóság alakítható, akik azonban a szolgálatszervezésnél nem vehetők figyelembe. Az ifjúsági tűzoltók tűzoltási és műszaki mentési tevékenységét nem végezhetnek.

6. § (1) A létesítményi tűzoltóság létszámától függően egységekből, az egység rajokból áll. A raj létszáma 4-6 fő, az egység 2 rajból áll.

(2) A létesítményi tűzoltóság tagja beosztása szerint lehet: tűzoltóparancsnok, tűzoltóparancsnok-helyettes, egységparancsnok, rajparancsnok, szertáros, gépjárművezető, sugárvezető, beosztott tűzoltó. Az egyes beosztások - tűzoltóparancsnok és a tűzoltóparancsnok-helyettes kivételével - összevontan is betölthetők. Főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságnál alkalmazott beosztások megegyezhetnek a hivatásos önkormányzati tűzoltóságéval.

(3) Készenléti szolgálatban levőnek tekintendő az a főfoglalkozású, vagy tűzoltói feladatok ellátására alkalmoszerűen igénybe vehető tűzoltó, aki a védendő létesítményben levő munkahelyén vagy az e célra kijelölt készenléti helyen tartózkodik, és az állandó vagy időszakos készenlét fennállásának időtartama alatt azonnal riasztható.

A létesítményi tűzoltóság irányítása és felügyelete

7. § (1) A létesítményi tűzoltóság általános irányítását a létesítő tűzvédelmi szabályzatában - közösen létesített létesítményi tűzoltóság esetében az erre vonatkozó megállapodásban - meghatározott egyszemélyi felelős vezető, illetőleg testület látja el. Ennek során

a) figyelemmel kíséri a létesítményi tűzoltóság működését;

b) beszámoltatja a létesítményi tűzoltóparancsnokot;

c) kinevezi és felmenti a létesítményi tűzoltóság tagjait, felettük munkáltatói jogokat gyakorol;

d) gondoskodik a létesítményi tűzoltóság tagjait megillető jogok és juttatások biztosításáról;

e) biztosítja a kiképzés és a rendszeres továbbképzés feltételeit;

f) a létesítményi tűzoltóság számára az 1. § (1) bekezdésen túl az alaptevékenységet nem sértő vagy veszélyeztető feladatot határozhat meg.

(2) A megyei katasztrófavédelmi igazgatóság igazgatója, fővárosban a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság parancsnoka

a) felügyeli a létesítményi tűzoltóság létrehozására és működésére vonatkozó szabályok érvényesülését, szükség esetén a létesítményi tűzoltóság fenntartójánál kezdeményezi a hiányosságok megszüntetését, illetve az első fokú tűzvédelmi hatóságnál a szükséges intézkedések megtételét;

b) szervezi a létesítményi tűzoltóságnak a hivatásos és az önkéntes tűzoltóságokkal való együttműködését;

c) jóváhagyja a Tűzoltási Tervet.

Vegyes rendelkezések

8. § (1) A létesítmény területén a katasztrófavédelem hivatásos szervei és a hivatásos tűzoltóság által szervezett gyakorlatokon a létesítményi tűzoltóság köteles részt venni.

(2) A szabadidejéből képzésre, gyakorlatra igénybe vett létesítményi tűzoltó részére a létesítményi tűzoltóság fenntartója a munkaszerződésben rögzített szabályok szerint köteles térítést biztosítani.

9. § (1) A létesítményi tűzoltóság, illetve annak feladatát ellátó szervezet felszerelése és a létesítményben elhelyezett kézi és mobil tűzoltó eszközök, valamint a beépített tűzoltó berendezések együttesen tegyék lehetővé az ott folytatott üzemszerű tevékenység során keletkező tűz eredményes oltását.

(2) A létesítményi tűzoltóság fenntartásának, fejlesztésének, működésének pénzügyi feltételeit a tűzoltóság fenntartója pénzügyi tervében határozza meg.

(3) A létesítményi tűzoltósági célokat szolgáló ingatlanokat, tűzvédelmi eszközöket, berendezéseket, tűzoltó szakfelszereléseket rendeltetéstől eltérően a létesítmény vezetőjének írásos engedélyével és felelősségével lehet használni. A rendeltetéstől eltérő használat nem veszélyeztetheti a létesítményi tűzoltóság működőképességét.

Záró rendelkezések

10. § (1) Ez a rendelet 1996. augusztus 1-jén lép hatályba.

☞ (2)

Melléklet a 118/1996. (VII. 24.) Korm. rendelethez

A létesítményi tűzoltóság kialakítására vonatkozó szabályok

A létesítményi tűzoltóság legkisebb készenléti létszáma

A létesítmény tűzszakaszának számított tüzterhelése	1001-3000 m ²	3001-5000 m ²	5001-8000 m ²	8000 m ² feletti
	tüzszakasz alapterület esetén			
501-1000 MJ/m ²	-	-	-	4 fő
1001-1500 MJ/m ²	-	-	4 fő	8 fő
1501-2000 MJ/m ²	-	4 fő	8 fő	12 fő
2000 MJ/m ² felett	4 fő	8 fő	12 fő	16 fő

1. A táblázat szerint megállapított legkisebb készenléti létszámnak folyamatosan rendelkezésre kell állnia mindaddig, amíg a tűzszakasz mérete, rendeltetése és/vagy a számított tűz terhelése meg nem változik.

2. A táblázat alapján meghatározott legkisebb készenléti létszámot négy fővel meg kell növelni abban az esetben, ha a tűzszakasz többszintes.

3. A létesítményi tűzoltóság összlétszámát úgy kell meghatározni, hogy abból a mindenkori legkisebb készenléti létszám akadálytalanul biztosítható legyen.

4. A készenléti létszámon belül mindig rendelkezésre kell állnia a tűzoltás vezetésére jogosult, felelős vezetőnek.

5. A legkisebb készenléti létszám biztosításánál a létesítményi tűzoltóparancsnokot nem lehet figyelembe venni.